

مَدَى | م ت ه | MADA
العربيل | אל-כרמל | Al-Carmel

المركز العربي للدراسات الإجتماعية التطبيقية
המרכז הערבי למחקר חברתי יישומי
Arab Center for Applied Social Research

פרסום חדש של מדה אל-כרמל – המרכז הערבי למחקר חברתי יישומי "ישראל והמיעוט הפלסטיני 2003 – דו"ח המעקב הפוליטי השנתי השני של

מדה"

במסגרת פרויקט המעקב הפוליטי ממשיך "מדה אל-כרמל – המרכז הערבי למחקר חברתי יישומי" לעקוב אחר יחסן של מדינת ישראל ושל החברה הישראלית לאזרחיה הפלסטינים בשנה השנייה ברציפות. במסגרת הפרויקט פרסם מדה לאחרונה דו"ח תחת הכותרת "ישראל והמיעוט הפלסטיני 2003 – דו"ח המעקב הפוליטי השנתי השני של מדה" בעריכתו של עו"ד נימר סולטאני, מתאם פרויקט המעקב הפוליטי. הדו"ח הראשון של מדה, "אזרחים ללא אזרחות", התמקד בתקופה שבין סוף ספטמבר 2000 לסוף שנת 2002. הדו"ח החדש מתייחס לשנת 2003. באמצעות מעקב אחר תחומים רבים ומגוונים, הדו"ח מבקש להציג תמונה מדויקת ככל האפשר של השינויים העוברים על ישראל בכל הקשור ביחסן הרשמי והלא-רשמי של החברה והמדינה למיעוט הערבי-פלסטיני שחי בקרבה. בכל תחומי החיים בישראל אפשר להבחין בתהליכים של הדרת האזרחים הפלסטינים, ניכורם ויצירת דה-לגיטימציה שלהם. הדו"ח מבקש למפות תהליכים אלו ולהתחקות אחר סממניהם רבי-הפנים וגילוייהם הנפוצים.

העורך עו"ד סולטאני כותב בהקדמה לדו"ח: "זהו הדו"ח השני שמוציא "מדה אל-כרמל – המרכז הערבי למחקר חברתי יישומי" במסגרת פרויקט המעקב הפוליטי. מטרותיו של הפרויקט הן: לעקוב אחר ההתפתחויות בזכויותיהם ובמעמדם של האזרחים הפלסטינים בישראל באופן שיטתי ושנתי; להעריך את ההשלכות של התפתחויות אלה על תוכנה ומשמעותה של האזרחות הערבית בישראל; ולספק כלי עבודה ומידע לחוקרים, לפוליטיקאים, לפעילים ולמתעניינים בנושא, למען הבנה מעמיקה של מעמדם של הפלסטינים בישראל וניסיון לשנות מעמד זה." הוא מוסיף: "הגזענות הקיימת בחברה הישראלית מצריכה טיפול יסודי כולל, אחרת נמשיך לראות תופעות כאלה בקרב שוטרים ובקרב מוסדות אחרים של השלטון. אין מדובר בארגון אחד ושולי שסרח, אלא במבנה חברתי שלם אשר מצריך חשיבה מחודשת בעניין היסודות המכוננים אותו, על רקע התופעות והגילויים שמבנה חברתי זה מייצר ומשעתק ללא הרף."

הדו"ח שיוצא לאור בשפות העברית, הערבית, והאנגלית, משתרע על כ-100 עמודים וכולל שלושה פרקים וביבליוגרפיה. הפרק הראשון של דו"ח זה עוסק בחקיקה בכנסת. פרק זה מתייחס לחוק האזרחות והכניסה לישראל המפלה נגד משפחות פלסטיניות ומונע מפלסטינים מלהינשא באופן

חופשי לבחירי ליבם. הד"וח מצביע על הסיבות האמיתיות מאחורי חקיקת החוק, שהן דמוגרפיות, לא ביטחוניות.

הפרק השני עוסק בהחלטות שונות של הממשלה ומשרדיה השונים. בהחלטות אלה, הפוגעות - במישרין או בעקיפין - בזכויות המיעוט הפלסטיני, משתקפות היטב ההדרה והאפליה הטמונות בהן והרציונל של מתכנן המדיניות הישראלי העומד מאחוריהן. הפרק מתייחס למדיניות הריסת הבתים בנגב, למדיניות השיכון, למעצר מנהיגי התנועה האיסלאמית, ולמעורבות השב"כ במערכת החינוך הערבית.

הפרק השלישי מאגד דוגמאות רבות של ביטויי שנאה וצורות שונות של גזענות, אפליה ואלים נגד המיעוט הפלסטיני והנהגתו הפוליטית והדתית. דוגמאות אלה מובאות לא רק מפיהם ועטיהם של פרטים ומגזרי ציבור שוליים בחברה הישראלית, אלא בעיקר מהזרם המרכזי. מדובר במעצבי דעת הקהל בישראל, בעיתונות, בממשל, באקדמיה, בדת, בספורט וכיוצא באלה. הפרק גם מפרט מקרים של אלימות והריגה של החברה וכוחות הביטחון נגד אזרחים ערבים, ומצביע על מקומות האפליה וההדרה כמו באוניברסיטאות או במקומות העבודה. בנוסף, הפרק כולל ניתוח וביקורת של דו"ח ועדת אור הממלכתית.

www.mada-research.org

شارع النبي ٥١، ص.ب. ٩١٣٢، حيفا ٣١٠٩٠

רחוב אלנבי 51, ת.ד. 9132, חיפה 31090

51 Allenby St., P.O. Box 9132, Haifa 31090, Israel